

НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Рік заснування – 2015

СОЦІАЛЬНА ФАРМАЦІЯ
В ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я

СОЦИАЛЬНАЯ ФАРМАЦИЯ
В ЗДРАВООХРАНЕНИИ

SOCIAL PHARMACY
IN HEALTH CARE

2016 – Том 2, № 4

Харків
НФаУ

В. П. Черних – головний науковий консультант

А. А. Котвіцька – головний редактор

В. А. Огнєв – заступник головного редактора

Редакційна колегія:

І. І. Баранова (м. Харків), Н. В. Бездітко (м. Харків), О. М. Біловол (м. Харків), Л. А. Болотна (м. Харків), А. В. Волкова (м. Харків), Ю. В. Вороненко (м. Київ), Н. Б. Гавриш (м. Харків), Л. В. Галій (м. Харків), І. А. Голованова (м. Полтава), Б. П. Громовик (м. Львів), О. П. Гудзенко (м. Рубіжне), У. М. Датхаєв (м. Алмати, Казахстан), О. З. Децик (м. Івано-Франківськ), Г. В. Зайченко (м. Київ), О. М. Заліська (м. Львів), А. Б. Зіменковський (м. Львів), І. А. Зупанець (м. Харків), А. З. Зурдинов (м. Бішкек, Киргизстан), А. В. Кабачна (м. Київ), Д. В. Карамішев (м. Харків), В. І. Клименко (м. Запоріжжя), К. Л. Косяченко (м. Київ), І. В. Кубарева (м. Харків, *відповідальний секретар*), В. М. Лехан (м. Дніпропетровськ), В. М. Лісовий (м. Харків), В. В. Малий (м. Харків), Б. К. Махатов (м. Шимкент, Казахстан), С. М. Мусоєв (м. Душанбе, Таджикистан), А. С. Немченко (м. Харків), О. М. Очередько (м. Вінниця), М. Ф. Пасічник (м. Київ), Єва Полежак (м. Люблін, Польща), С. Б. Попов (м. Харків), О. В. Посилкіна (м. Харків), В. В. Рудень (м. Львів), О. І. Сердюк (м. Харків), О. О. Суріков (м. Харків), Едуардас Тарасявічус (м. Вільнюс, Литва), О. І. Тихонов (м. Харків), В. М. Толочко (м. Харків), В. В. Трохимчук (м. Київ), Віліам Фолтан (м. Братислава, Словаччина), В. В. Чайковська (м. Київ), Л. В. Яковлева (м. Харків)

Поточний номер журналу присвячено актуальним аспектам соціальної медицини і фармації в Україні та за кордоном, зокрема питанням нормативно-правового регулювання системи вищої фармацевтичної освіти, організації медичної та фармацевтичної допомоги хворим на соціально значущі захворювання, функціонування соціальних аптек. Розглянуто сучасні тенденції розвитку вітчизняного фармацевтичного сектора галузі охорони здоров'я, висвітлено питання соціального захисту спеціалістів фармації. Наведено результати досліджень за проблематикою соціального маркетингу.

Для науковців, представників практичної фармації, лікарів, організаторів охорони здоров'я.

Журнал занесено до переліку наукових фахових видань України у галузі фармацевтичних (наказ МОН України від 09.03.2016 р. № 241) і медичних (соціальна медицина) (наказ МОН України від 11.07.2016 р. № 820) наук.

Журнал входить до реферативної бази даних Національної бібліотеки ім. В. І. Вернадського та наукометричної бази РІНЦ elibrary.

Рекомендовано ученою радою Національного фармацевтичного університету (протокол № 3 від 30.11.2016 р.)

Адреса для листування: 61002, м. Харків, вул. Пушкінська, 53, Національний фармацевтичний університет, журнал «Соціальна фармація в охороні здоров'я», тел./факс (057) 706-30-63. Сайт: <http://sphhcj.edu.ua>. E-mail: socpharm-journal@nuph.edu.ua, press@nuph.edu.ua

Свідоцтво про державну реєстрацію серія КВ № 21362-11162 Р від 09.06.2015 р.

Підписано до друку 15.12.2016 р. Формат 60x84 1/8

Папір офсетний. Друк ризографія. Ум. друк. арк. 10. Обл.-вид. арк. 10,76. Тираж 100 пр.

Редактори: Н. І. Голубєва, О. Ю. Гурко. Комп'ютерне верстання О. М. Білінської

«Соціальна фармація в охороні здоров'я». Том 2, № 4, 2016

ISSN 2413-6085

© Національний фармацевтичний університет, 2016

Рекомендовано д. фарм. н., професором І. І. Барановою

УДК 614.27:615.473.4

АНАЛІЗ ТОВАРНОГО АСОРТИМЕНТУ ШПРИЦІВ ІН'ЕКЦІЙНИХ ОДНОРАЗОВОГО ВИКОРИСТАННЯ

Т. І. Івко, Т. А. Германюк

Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова.
E-mail: pharmacy@vntu.edu.ua

На сьогодні для парентерального уведення рідких лікарських засобів використовують стерильні шприци ін'екційні одноразового використання (ШІОВ). Метою дослідження став аналіз товарного асортименту ШІОВ на регіональному фармацевтичному ринку. За результатами частотного аналізу встановлено, що 45% на ринку ШІОВ займає компанія-виробник «Becton Dickinson» (США), 66% асортименту складають трикомпонентні шприци, 49% – шприци стандартного об'єму, вартість одного шприца коливається від 0,67 до 5,55 грн.

Ключові слова: шприци ін'екційні одноразового використання; асортимент; конструктивні особливості; вартість.

Постанова проблеми. Для парентерального уведення рідких лікарських засобів (ЛЗ) використовують стерильні шприци ін'екційні одноразового використання (ШІОВ) [4]. Згідно з даними ВООЗ у розвинених країнах роблять близько 16,7 млрд ін'екцій на рік. Унаслідок порушень правил проведення ін'екцій щорічно реєструють випадки інфікування вірусом гепатиту В, гепатиту С, вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ). ШІОВ підвищують безпечність проведення ін'екцій у медичній практиці [4]. Використання ШІОВ забезпечує стерильність та дотримання правил асептики при виконанні ін'екцій, що відповідає нормам санітарної безпеки за рекомендаціями ВООЗ [1]. Виготовлення шприців ін'екційних одноразового використання здійснюється згідно з ДСТУ ГОСТ 24861:2009 «Шприци ін'екційні одноразового використання. Загальні технічні умови» [3].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У наукових дослідженнях учених І. І. Баранової, Ю. О. Безпалої (2015), Б. П. Громовика, Н. Б. Яркого та І. Я. Городецької (2011)

висвітлені результати дослідження асортименту шприців ін'екційних одноразового використання [1, 2]. Так, І. І. Барановою, Ю. О. Безпалою (2015) було проаналізовано асортимент одноразових шприців ін'екційних, представлених на фармацевтичному ринку України, і встановлено, що вітчизняний ринок одноразових шприців сформований переважно іноземними виробниками [1]. У наукових дослідженнях Б. П. Громовика, Н. Б. Яркого та І. Я. Городецької (2011) висвітлені особливості будови, класифікації та характеристики шприців ін'екційних одноразового використання. Однак проведене дослідження доповнює і поглиблює попередні дослідження з цієї проблеми в Україні [2].

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. При проведенні огляду літератури з питань вивчення товарного асортименту шприців ін'екційних одноразового використання нами не були знайдені публікації, що висвітлювали б питання, яким присвячена стаття.

Формулювання цілей статті. З урахуванням вищезазначеної актуальності метою дослідження було фармацевтичне дослідження товарного асортименту ШІОВ на регіональному фармацевтичному ринку.

Т. І. Івко – кандидат фарм. наук, асистент кафедри фармації Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова

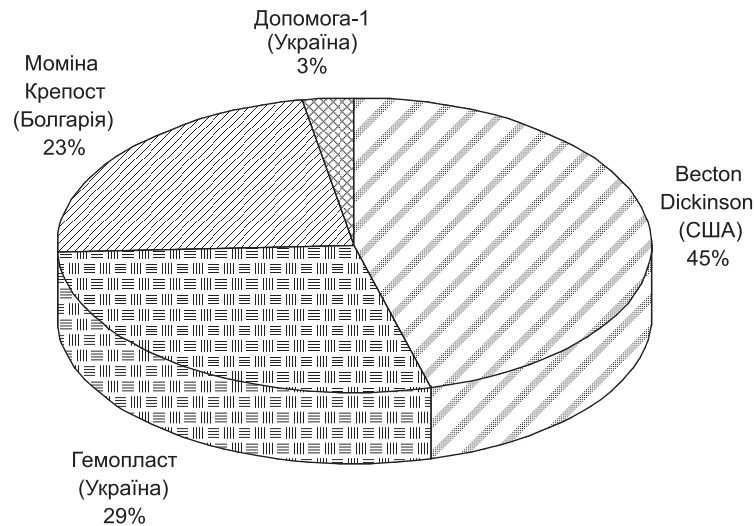

Рис. 1. Частотний аналіз виробників ШІОВ

Об'єктом дослідження був фармацевтичний ринок ШІОВ. Матеріалами дослідження були дані базового прайс-листа національного дистриб'ютора фармацевтичного ринку ТОВ «БадМ» від 10.11.2015 р. Цей постачальник був обраний для дослідження у зв'язку з тим, що він є найбільшим дистриб'ютором в Україні, зокрема й у Подільському регіоні, працює на фармацевтичному ринку з 1993 р., займає 40% ринку, підтримує в наявності понад 10000 позицій асортименту ЛЗ [5]. Методами дослідження були частотний та описовий аналізи. Завданнями дослідження було проведення частотного аналізу ШІОВ за країною-виробником на регіональному фармацевтичному ринку; систематизація товарного асортименту ШІОВ за конструктивними особливостями; аналіз товарного асортименту ШІОВ за об'ємом циліндра; вивчення вартості досліджуваних ШІОВ.

Викладення основного матеріалу дослідження. У результаті частотного аналізу

встановлено, що на фармацевтичному ринку були присутні 35 товарних видів ШІОВ, з яких 16 виготовлено міжнародною компанією-виробником медичного обладнання та виробів медичного призначення «Becton Dickinson» (США, Іспанія, Ірландія, Німеччина); 10 – компанією «Гемопласт» (Україна); 8 – «Моміна Крепост» (Болгарія); 1 – «Допомога-1» (Україна) (рис. 1).

При проведенні дослідження було вивчено конструктивні особливості ШІОВ як інструментів, що використовуються для введення в організм людини рідких ЛЗ та для відсмоктування різних рідин з організму [1, 2]. Визначено, що серед досліджуваних ШІОВ співвідношення між двокомпонентними і трикомпонентними шприцями складало 12 : 23 (рис. 2).

За об'ємом циліндра розрізняють такі види ШІОВ [1, 2]:

1) шприци малого об'єму (0,3, 0,5 та 1 мл (точні шприци);

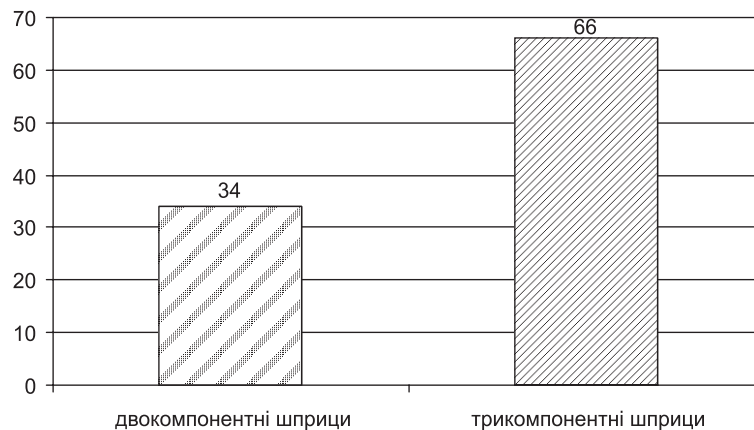

Рис. 2. Співвідношення дво- і трикомпонентних ШІОВ

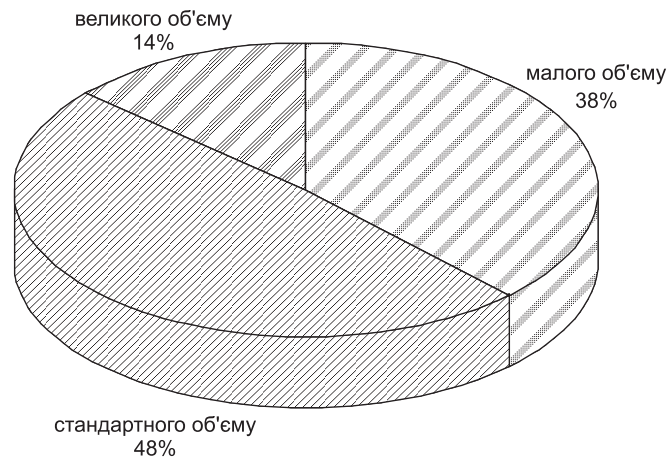

Рис. 3. Співвідношення ШІОВ за об'ємом циліндра

2) шприци стандартного об'єму (2, 5, 10 та 20 мл);

3) шприци великого об'єму (30, 50, 60 та 100 мл);

4) шприци нестандартного об'єму (2,5; 3; 6; 11; 22 мл).

Встановлено, що на фармацевтичному ринку присутні 14 товарних видів шприців малого об'єму (0,3 мл – 1 товарний вид; 0,5 мл – 4 і 1 мл – 9), 18 товарних видів шприців стандартного об'єму (2 мл – 5; 5 мл – 4; 10 мл – 5 і 20 мл – 4) та 5 товарних видів шприців великого об'єму (50 мл), шприци нестандартного об'єму були відсутні (рис. 3).

При дослідженні вартості ШІОВ було встановлено, що вартість одного шприца коливалась від 0,67 до 5,55 грн: 0,3 мл – 5,55 грн; 0,5 мл – 1,42-4,12 грн; 1 мл – 1,35-3,63 грн; 2 мл – 0,61-1,41 грн; 5 мл – 0,77-1,73 грн; 10 мл – 1,04-3,62 грн; 20 мл – 1,42-3,22 грн і 50 мл – 8,74-30,9 грн.

Висновки і перспективи подальших досліджень

1. При проведенні частотного аналізу встановлено, що на регіональному фармацевтичному ринку ШІОВ 45% займає компанія-виробник «Becton Dickinson» (США).

2. Установлено, що за конструктивними особливостями на регіональному фармацевтичному ринку наявні двокомпонентні ШІОВ, що становлять 34%, і трикомпонентні – 66%.

3. Досліджено, що за об'ємом циліндра шприци малого об'єму становлять 38%, стандартного – 49%, великого – 13%.

4. При дослідженні вартості ШІОВ було встановлено, що вартість одного шприца коливалась від 0,67 до 5,55 грн.

На основі систематизації наукової інформації та наукових знань буде можливо визначити рівень доступності цієї групи товарів для споживачів.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ

1. Баранова, І. І. Дослідження асортименту сучасних шприців ін'єкційних одноразового застосування, представлених на фармацевтичному ринку України / І. І. Баранова, Ю. О. Безпала // Соціальна фармація в охороні здоров'я. – 2015. – Т. 1, № 2. – С. 88-93.
2. Громовик, Б. П. Медичне і фармацевтичне товарознавство: Товари аптечного асортименту : навч. посібник / Б. П. Громовик, Н. Б. Ярмо, І. Я. Городецька та ін. ; за ред. проф. Б. П. Громовика. – Вінниця: Нова книга, 2011. – 496 с.
3. ДСТУ ГОСТ 24861:2009 «Шприци ін'єкційні одноразового використання. Загальні технічні умови». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.document.ua/shprici-inE28099ekciini-onnora>.
4. Матвійчук, Б. О. Значення сучасних пристроїв для ін'єкційного введення лікарських засобів з метою забезпечення захисту медичних працівників / Б. О. Матвійчук // Хірургія України. – 2015. – № 3. – С. 97-99.

5. Шмирьова, Ю. В. Удосконалення дистрибуторської діяльності оптових компаній на фармацевтичному ринку України / Ю. В. Шмирьова, В. Ю. Колосар, Є. А. Безрукавий // Український журнал клінічної та лабораторної медицини. – 2011. – С. 25-27.
2. Hromovyk BP, Yarko NB, Gorodetska IYa et al. Medychne i farmatsevytchne tovaroznavstvo: Tovary aptechnoho asortymentu. Vinnytsia: Nova knyha; 2011. 496 p.
3. Shprytsy in'iektiini odnorazovoho vykorystannia. Zahalni tekhnichni umovy: DSTU GOST 24861:2009 [Internet]. Available from: <http://www.document.ua/shprici-inE28099ekiini-odnoraz>.

REFERENCES

1. Baranova II, Bezpala YuO. The study of the modern disposable injection syringes assortment presented at the pharmaceutical market of Ukraine. Social Pharmacy In Health Care. 2015;1(2):88-93.
4. Matviichuk BO. Khirurhiia Ukrainy. 2015;3:97-99.
5. Shmyrova YuV, Kolosar VYu, BezrukavyyeA. Ukrainian Journal of Clinical and Laboratory Medicine. 2011;6(1):25-27.

УДК 614.27:615.473.4

АНАЛИЗ ТОВАРНОГО АССОРТИМЕНТА ШПРИЦОВ ИНЪЕКЦИОННЫХ ОДНОРАЗОВОГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ

Т. И. Ивко, Т. А. Германюк

В настоящее время для парентерального введения жидких лекарственных средств используют стерильные шприцы инъекционные одноразового использования (ШИОИ). Целью нашего исследования стал анализ товарного ассортимента ШИОИ на региональном фармацевтическом рынке. По результатам частотного анализа установлено, что 45% на рынке ШИОИ занимает компания-производитель «Becton Dickinson» (США), 66% ассортимента составляют трехкомпонентные шприцы, 49% – шприцы стандартного объема, стоимость одного шприца колеблется от 0,67 до 5,55 грн.

Ключевые слова: шприцы инъекционные одноразового использования; ассортимент; конструктивные особенности; стоимость.

UDC 614.27:615.473.4

ANALYSIS OF THE COMMODITY ASSORTMENT OF DISPOSABLE SYRINGES FOR INJECTION

T. I. Ivko, T. A. Germanyuk

Sterile disposable syringes for injection (DSI) are used for parenteral introduction of liquid medicines. The aim of our study was to analyze the commodity assortment of DSI at the regional pharmaceutical market. According to the results of frequency analysis it has been found that “Becton Dickinson” manufacturing company (USA) has 45 % of the regional pharmaceutical market of DSI; the three-component syringes constitute 66 % of the market; and the standard volume syringes have 49 %; the cost per a syringe ranges from 0.67 to 5.55 UAH.

Key words: disposable syringes for injection; range; design features; price.

ЗМІСТ / СОДЕРЖАНИЕ / CONTENTS**СОЦІАЛЬНА МЕДИЦИНА І ФАРМАЦІЯ: ІСТОРІЯ, СУЧАСНІСТЬ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ПОБУДОВИ СИСТЕМИ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ А. В. Кайдалова, О. В. Посилкіна	3
Пути совершенствования системы нормативно-правового регулирования образовательной деятельности в Украине в условиях построения системы качества высшего фармацевтического образования / А. В. Кайдалова, О. В. Посылкина The ways of improvement of the legal regulation system of educational activities in Ukraine under conditions of formation of the quality system of higher pharmaceutical education / A. V. Kaydalova, O. V. Posylkina	
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ПРОФІЛАКТИКИ ХВОРОБ СИСТЕМИ КРОВООБІГУ НА ПЕРВИННОМУ РІВНІ І. А. Голованова, С. С. Касинець, М. В. Хорош, Г. А. Оксак	11
Современные проблемы профилактики болезней системы кровообращения на первичном уровне / И. А. Голованова, С. С. Касинец, М. В. Хорош, Г. А. Оксак Contemporary issues of cardiovascular disease prevention at the primary level / I. A. Golovanova, S. S. Kasynets, M. V. Khorosh, G. A. Oksak	
СОЦІАЛЬНІ АПТЕКИ І ЇХ РОЛЬ В СИСТЕМІ ЗДРАВООХРАНЕННЯ В. Н. Сафта, М. Д. Брумэрел, С. Б. Адаужи, В. Г. Булига, А. Бачу	17
Соціальні аптеки та їх роль у системі охорони здоров'я / В. Н. Сафта, М. Д. Брумерел, С. Б. Адаужи, В. Г. Булига, А. Бачу Social pharmacies and their role in the healthcare system / V. Safta, M. Brumărel, S. Adauji, V. Buliga, A. Baciu	
ОРГАНІЗАЦІЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	
ОЦІНКА ЕКОНОМІЧНОЇ ДОСТУПНОСТІ АНТИБАКТЕРІАЛЬНИХ ПРЕПАРАТІВ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ГОСТРОГО ПРОСТОГО БРОНХІТУ У ДІТЕЙ ДО ТРЬОХ РОКІВ А. А. Котвицька, Є. С. Коробова	24
Оценка экономической доступности антибактериальных препаратов для лечения острого простого бронхита у детей до трех лет / А. А. Котвицкая, Е. С. Коробова Assessment of economic availability of antibacterial drugs for treating acute simple bronchitis in children under the age of three years / A. A. Kotvitska, E. S. Korobova	
ДОСЛІДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ С. Г. Мороз, Р. В. Сагайдак-Нікітюк	32
Исследования современных тенденций развития фармацевтической отрасли Украины / С. Г. Мороз, Р. В. Сагайдак-Никитюк The study of modern trends for developing pharmaceutical industry in Ukraine / S. G. Moroz, R. V. Sahaidak-Nikityuk	

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

THE IMPORTANCE OF LEGISLATION IN DEVELOPING ORPHAN DRUGS..... 39
Ye. Zgîrcu

Важность законодательства при разработке орфанных лекарственных средств / Е. Згырку
Важливість законодавства при розробці орфанних лікарських засобів / Е. Згырку

ДОСЛІДЖЕННЯ ЕТАПІВ ФОРМУВАННЯ ТА СКЛАДОВИХ ЕЛЕМЕНТІВ СОЦІАЛЬНОГО
ПАКЕТА ЯК ЕЛЕМЕНТА ДОДАТКОВИХ СОЦІАЛЬНИХ ГАРАНТІЙ ДЛЯ СПЕЦІАЛІСТІВ ФАРМАЦІЇ
В. М. Толочко, М. В. Зарічкова..... 48

Исследование этапов формирования и составляющих возможного социального пакета
как элемента дополнительных социальных гарантий для специалистов фармации /
В. М. Толочко, М. В. Заричкова

The study of the formation stages and components of the employee benefits as a part
of additional social guarantees for pharmacy professionals / V. M. Tolochko, M. V. Zarichkova

СОЦІАЛЬНИЙ МАРКЕТИНГ ТА ФАРМАКОЕКОНОМІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

ИЗУЧЕНИЕ ЭФЕКТИВНОСТИ ПРОДВИЖЕНИЯ ГЕПАТОТРОПНЫХ ЛЕКАРСТВЕННЫХ
СРЕДСТВ НА ОСНОВЕ АНКЕТИРОВАНИЯ ФАРМАЦЕВТИЧЕСКИХ РАБОТНИКОВ
В. В. Малий, Муса Истанис Марвек Медхат, С. В. Жадько..... 58

Вивчення ефективності просування гепатотропних лікарських засобів на основі анкетування
фармацевтичних працівників / В. В. Малий, Муса Істаніс Марвек Медхат, С. В. Жадько

The study of promotion effectiveness of hepatotropic drugs based on the questionnaire survey
of pharmaceutical professionals / V. V. Maliy, Moussa Istanis Marvek Medhat, S. V. Zhadko

АНАЛІЗ ТОВАРНОГО АСОРТИМЕНТУ ШПРИЦІВ ІН'ЄКЦІЙНИХ ОДНОРАЗОВОГО
ВИКОРИСТАННЯ
Т. І. Івко, Т. А. Германюк..... 67

Анализ товарного ассортимента шприцов инъекционных одноразового
использования / Т. И. Ивко, Т. А. Германюк

Analysis of the commodity assortment of disposable syringes for injection /
Т. I. Ivko, T. A. Germanyuk

АНАЛІЗ УКРАЇНСЬКОГО РИНКУ ЛІКАРСЬКИХ ПРЕПАРАТІВ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ АКНЕ ЛЕГКОГО
ТА СЕРЕДНЬОГО СТУПЕНЯ ТЯЖКОСТІ
О. І. Тихонов, С. Г. Бобро, О. С. Шпичак..... 71

Анализ украинского рынка лекарственных препаратов для лечения акне легкой
и средней степени тяжести / А. И. Тихонов, С. Г. Бобро, О. С. Шпичак

The analysis of the ukrainian market of medicines for treating acne with mild to moderate
severity / O. I. Tikhonov, S. G. Bobro, O. S. Shpychak

ПРАВИЛА ПІДГОТОВКИ МАТЕРІАЛІВ ДО ПУБЛІКАЦІЇ В ЖУРНАЛІ
«СОЦІАЛЬНА ФАРМАЦІЯ В ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я»..... 79

ПРАВИЛА ПОДГОТОВКИ МАТЕРИАЛОВ ДЛЯ ПУБЛИКАЦИИ В ЖУРНАЛЕ
«СОЦИАЛЬНАЯ ФАРМАЦИЯ В ЗДРАВООХРАНЕНИИ»..... 81

AUTHOR GUIDELINES FOR PUBLICATIONS IN
“SOCIAL PHARMACY IN HEALTH CARE” JOURNAL..... 83